ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **M. Y.,** zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2015, č. j. 44 A 14/2015 – 23,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2015, č. j. 44 A 14/2015 - 23, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 10. 2. 2015, č. j. OAM-22/LE-BE02-BE02-PS, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě 8.228 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Novotného, advokáta.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 4.114 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Novotného, advokáta.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce M. Y. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2015, č. j. 44 A 14/2015 – 23, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2015, č. j. OAM-22/LE-BE02-BE02-PS, kterým byla žalobci uložena povinnost dle ust. § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „zákon o azylu“), setrvat v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však do 9. 6. 2015.

Krajský soud při svém rozhodování dospěl k závěru, že samotná okolnost, že se cizinec nachází na území České republiky neoprávněně, není bez dalšího dostatečně intenzivním narušením veřejného pořádku pro účely ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Avšak přeroste-li takové jednání až do situace, kdy byl žalobce z území České republiky správně vyhoštěn a toto správní vyhoštění nerespektoval, je třeba takové jednání již považovat za dostatečně intenzivní zásah do veřejného pořádku spočívající v nerespektování norem právního řádu České republiky a narušení zájmu společnosti. Žalovaný učinil svůj závěr na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, který má oporu ve správním spise. Nelze rovněž přehlédnout vzestupnou tendenci v nebezpečnosti konání žalobce, které započalo jeho pobytem bez platného víza či povolení k pobytu, následně pokračovalo nerespektováním správního vyhoštění a v závěru vyústilo ve spáchání dopravní nehody pod vlivem alkoholu. Soud proto nesdílí názor žalobce, že se v České republice vždy choval řádně a v souladu se zákonem. Současná situace na Ukrajině není předmětem tohoto řízení. Krajský soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu obsaženého v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel namítl, že ani fakt, že byl z území České republiky správně vyhoštěn a toto správní vyhoštění nerespektoval, nelze ještě považovat za dostatečně intenzivní zásah do veřejného pořádku a narušení zájmu společnosti, které by samo o sobě ospravedlňovalo tvrzený důvod pro zajištění dle ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Na tom nic nemění ani tvrzené (nedbalostní) spáchání dopravní nehody. Pokud se navíc argumentuje tím, že stěžovatel odmítá a odmítal opustit území České republiky, pak je toto jednání v souladu s důvody učiněného prohlášení o mezinárodní ochraně i pochopitelné vzhledem k dlouhodobé katastrofální situaci na Ukrajině. Pobytové problémy stěžovatele těžko obstojí jako důvod, proč má představovat nebezpečí pro veřejný pořádek v České republice, a to ani v kombinaci se způsobenou dopravní nehodou. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel pobýval od roku 2013 na území České republiky neoprávněně, od 12. 1. 2015 do 30. 1. 2015 navíc v rozporu s uloženým správním vyhoštěním, čímž se dopustil maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Již v minulosti byl zajištěn, následně vyhoštěn z území České republiky a zařazen do evidence ENO. Dne 30. 1. 2015 hlídka Policie České republiky stěžovatele kontrolovala z toho důvodu, že v opilosti spáchal dopravní nehodu. Správní orgán tedy opodstatněně vyhodnotil, že je důvodné se domnívat, že stěžovatel představuje skutečné, aktuální a závažné nebezpečí pro veřejný pořádek, neboť pobýval na území České republiky neoprávněně, bez zdravotního pojištění a v rozporu s uloženým správním vyhoštěním, které mařil, přičemž nebyly dány žádné polehčující okolnosti. Nejedná se přitom o jeho první porušení pobytových pravidel. Kromě toho řídil motorové vozidlo v opilosti a spáchal dopravní nehodu. Stěžovatel pozbyl oprávnění k pobytu výrazně dříve,

než ke konfliktu vůbec došlo. Těžko může nyní tuto událost uvádět jako důvod svého nevycestování. Jako místo svého pobytu uvádí V. poblíž M., tedy oblast, která je dlouhodobě klidná. Možnost narukování do armády bude zohledněna v rámci řízení o žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu. Jediný důvod, proč se stěžovatel zdržuje na území České republiky, je dle jeho vyjádření ekonomický. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu i žalobou napadené správní rozhodnutí je třeba zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

Stěžovatel předně namítá, že ani neoprávněný pobyt na území České republiky ani nerespektování správního vyhoštění nelze považovat za dostatečně intenzivní zásah do veřejného pořádku dle ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.

Tato námitka je důvodná.

Podle ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu Ministerstvo vnitra rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Interpretací citovaného ustanovení se již Nejvyšší správní soud zabýval například v rozsudku 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013 – 30 (č. 2950/2014 Sb.NSS; všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné také na www.nssoud.cz), v němž poznamenal, že „*Soudní dvůr již dříve vymezil obecné meze použití výhrady veřejného pořádku v právních řádech členských států za situace, kdy dochází k omezení práv vyplývajících z unijního práva. Stanovil obecný test použití výhrady veřejného pořádku, který „předpokládá kromě společenského nepořádku, který představují všechna porušení práva, existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“; tedy 1) nestačí pouhé porušení práva, ale 2) musí existovat skutečná a dostatečně závažná hrozba 3) dotýkající se základního zájmu společnosti (srov. rozsudek ve věci Bouchereau, bod 35, rozsudek ze dne 19. 1. 1999, Calfa, C-348/96, Recueil, s. I-11, bod 21, rozsudek ze dne 29. 4. 2004, Orfanopoulos a Oliveri, C-482/01, Recueil, s. I-5257, bod 66, rozsudek ze dne 10. 3. 2005 ve věci Komise proti Španělsku, C-503/03, Sb. rozh., s. I-1097, bod 46, rozsudek ze dne 7. 6. 2007, Komise proti Nizozemí, C-50/06, Sb. rozh., s. I-4383, bod 43, rozsudek ve věci Jipa, bod 25).*“ Dále pak v návaznosti na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151 (č. 2420/2011 Sb.NSS), doplnil, že „*za nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je třeba považovat pouze hrozbu takového jednání, které bude představovat skutečné, aktuální*

a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, přičemž je nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci.“

Při aplikaci uvedených kritérií pak Nejvyšší správní soud dospěl například v rozsudku ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013 - 50, k závěru, že „*samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. v obecné rovině nedodržování předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, v souladu s výše citovanou judikaturou nemůže představovat skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.*“ Totožný závěr učinil Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 16. 12. 2013, č. j. 5 Azs 17/2013 - 22.

Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od uvedených závěrů v nyní projednávané věci odchýlit. I zde přitom žalovaný (i krajský soud) shledali jako postačující důvod pro rozhodnutí o povinnosti stěžovatele setrvat v přijímacím středisku dle ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky a nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak je však z výše uvedeného patrné, tyto skutečnosti samy o sobě nezakládají důvod pro postup dle ust. § 46a odst. 1 zákona o azylu. Lze proto uzavřít, že krajský soud i žalovaný dospěli k nesprávnému závěru o tom, že je na základě uvedených skutečností důvodné se domnívat, že by stěžovatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.

Důvodem (ani okrajovým) pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebylo spáchání dopravní nehody pod vlivem alkoholu ze strany stěžovatele. Žalovaný ve svém rozhodnutí z této skutečnosti (kterou pouze zmínil v rámci rekapitulace věci v souvislosti s okolnostmi předcházejícími zajištění stěžovatele) nic nedovozoval. Nebylo proto možné dodatečně v následném soudním přezkumu doplňovat důvody vydání žalobou napadeného rozhodnutí i o tuto skutečnost. Krajský soud se proto dopustil pochybení, když také z této skutečnosti dovozoval nebezpečí stěžovatele pro veřejný pořádek. Kromě toho je nutno upozornit, že správní spis neobsahuje k údajnému způsobení dopravní nehody pod vlivem alkoholu žádné podklady. Krajský soud tak nemohl na základě obsahu správního spisu učinit ani skutkový závěr o spáchání tohoto jednání, natož toto jednání právně kvalifikovat (bez znalosti jakýchkoliv konkrétních skutkových okolností).

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2015, č. j. 44 A 14/2015 - 23, je opodstatněná, a proto napadený rozsudek podle ust. § 110 odst. 1 věta prvá před středníkem s. ř. s. zrušil. S ohledem na důvody zrušení rozsudku krajského soudu přistoupil Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. také ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 10. 2. 2015, č. j. OAM-22/LE-BE02-BE02-PS. Podle ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. byla věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. (ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.), podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení o žalobě i řízení o kasační stížnosti.

V řízení o žalobě představovaly náklady řízení stěžovatele odměna a náhrada hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za dva úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby) v hodnotě 3.100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „advokátní tarif“] celkem částku 6.200 Kč. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající této dani, která činí 1.428 Kč. Jelikož má stěžovatel právo na náhradu těchto nákladů vůči žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli k rukám jeho zástupce náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 8.228 Kč.

V řízení o kasační stížnosti představovaly náklady řízení stěžovatele odměna a náhrada hotových výdajů jejího zástupce. Odměna zástupce činí za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) částku 3.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 300 Kč (ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající této dani, která činí 714 Kč. Jelikož má stěžovatel právo na náhradu těchto nákladů vůči žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli k rukám jeho zástupce náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu